

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs IV. De effectuatione, & probatione unionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

2. Respondeo ad secundum quoque affirmati-
vè. *Parit. de resign. l. 2. q. 3. n. 61.* ubi: *unio non potest fieri de aliquo beneficio, nisi facta mentione litis.* De quo vide plura supra, ubi: *de unione beneficiorum litigiosorum.*

Questio 926. An unio fieri possit verbo vel facto?

Respondeo negativè, sed debere fieri scripto. *Cast. op. cit. p. 12. §. 4. n. 3.* *Corrad. pr. benef. l. 4. c. 8. n. 42.* ubi: *unio debet fieri non solum verbo, sed authenticis scripturis, quibus clarè probetur dicta unio, citat pro hoc Mascard. de probat. concl. 587. n. 1. & Rotam in Theam. benef. 20. Maij, 1587. Garc. cit. c. 2. n. 226.* citans *Zerol. in pr. p. 1. v. unio §. 8.* qui etiam dicat, quòd si verbo, vel facto unirentur beneficia, conferrentur ea unita jure vacare; & sic accidisse Beneventi, ubi quædam beneficia erant unita Seminario solo verbo & facto, & sic unita per multos annos steterant, quòd cognoscens Nuncius Apostolicus, tulit sententiam, quâ dictas uniones irritavit, & damnavit Seminarium hoc ad magnam pecuniæ quantitatem pro fructibus interea perceptis. At etiam *Corrad. loc. cit. n. 20.* uniones non esse oscitantè faciendas; hinc in Decreto; seu Instrumento unionis, ad excludendam fraudis suspicionem, optimum esse, adhibere testes, qui non sint ipsius Episcopi unitentis familiares, aut domestici; & occurrente dein eorundem beneficiorum unitorum vacatione in menle reservato, Episcopus de hujusmodi unione a se facta, & vacatione certam reddat Datariam, transmittendo ei scripturas unionem concernentes, quibus examinatis, si ex illis appareat, unionem fuisse validam, rejicit supplicationes Papæ porrectas pro impetratione illorum beneficiorum unitorum; si verò aliqua ex scripturis unionis suspicio oriatur, per quam deprehendatur ejus nullitas, beneficia sic nulliter unita conferuntur à Papa.

Questio 927. An, & cur recurratur ad Papam pro unione faciendâ?

Respondeo: Recurri non tantùm ad Papam in casibus, in quibus ipsius præcisè auctoritas requiritur; Verùm etiam, ubi de illis factis ab Ordinario, ad illas uniones faciendas fortè non instructo sufficienter potestare, in futurum dubitari possit. Sic namque nonnullas alias quoque concessiones videmus à Papa confirmari, ut ita non modò suppleatur defectus solemnitatis, qui in ipsa prima concessione potuit intervenire, sed etiam ad cautelam, ac pro majore actûs substantiâ, ut *Abb. conf. 41. n. 3.* *Gabriel conf. 82. n. 2. l. 2.* dum etiam, *Cavaler. Decis. 292. n. 3. & 4.* quando contractus ex confirmatione Superioris validantur, etiam, quòd ab initio nulli fuissent, sustinentur in vim novæ concessionis, & sic Papa, dum confirmat concessiones inferiorum propter superioritatem, & eminentem potestatem semper aliquid roboris adjicit priori concessioni. Ita ferè *Corrad. pr. benef. l. 2. c. 3. n. 93. & 94.* ubi etiam ait, confirmationes à Dataria sapissimè emanatas super inferiorum concessionibus tres potissimum effectus operari. Primum, quòd majorem ipsi facto præsent auctoritatem. Secundum, si quid invalidum, suppleatur ejus defectus. Tertium, quòd sine Papæ licentia non possit retractari, quòd ipse confirmavit.

PARAGRAPHVS IV.

De effectuatione, & probatione unionis.

Questio 928. Quando nam unio dicatur sortita suum effectum?

Respondeo primò juxta ea, quæ supra, ubi actum de unione reservatorum, dicta sunt ex *Lott. l. 1. q. 28. n. 191.* aliud nimirum esse effectuationem unionis, seu unionem esse sortitam effectum, quoad perfectionem suam intrinsecam, seu quoad esse, & essentiam suam; quæ effectuatione seu perfectio ejus intrinseca datur mox, ac unio facta est juxta formam à jure & Trident. præscriptam; et si de cetero beneficium unitum ab antiquo possessore pergit possideri tanquam verus titulus beneficalis. Aliam verò esse executionem unionis, seu effectuationem illius quoad executionem, seu quoad inducendos actu effectus illius, ubi

2. Respondeo secundò, loquendo nunc de effectuatione hac unionis quoad executionem illius, de hac enim effectuatione sermo est, dum quaeritur, num unio sortita sit effectum ad hoc, ut non detur locus revocationi, de qua in *Regula 12. Cancell. & in Trid. sess. 7. c. 6.* Unio facta, etiam auctoritate Papæ, seu ab ipso Papa, vivente adhuc Rectore beneficii non dicitur effectum suum sortita, nisi post mortem dicti Rectoris; quia censetur facta sine illius præjudicio. *Purb. ad rit. de priv. villeg. n. 35.* si ve antequam vacet dictum beneficium per cessum vel decessum dicti Rectoris. *Garc. p. 12. c. 2. n. 97.* *Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. An n. 2.* citans *Mandol. ad reg. 12. Cancell. q. 1. n. 2.*

3. Respondeo tertio: Unio facta tam de beneficio vacante, quàm de beneficio pleno, in ordine ad effectum dispositionis Trident. *loc. cit.* (ubi datur facultas Ordinariis visitandi, & examinandi uniones factas à 40. annis citra, quæ non sunt effectuatæ) & ad effectum *Regule 12. Cancell. revocatoria unionum, non sortitarum suum effectum, tum prius, & non antè censetur, & dicitur sortita suum effectum, quando vigore illius unionis capta est possessio beneficii uniti vacantis, Ventrigl. To. 2. annot. 8. §. 2. n. 30.* citans *Riccium in pr. p. 1. fol. 386. per tot. editione ult.* *Castrop. loc. cit.* *Garc. loc. cit. n. 281. & seq.* citans pro hoc *Mandol. ubi ante. n. 4.* *Hojed. de incomp. p. 2. c. 3. n. 21.* *Glossat. antiq. in dictam Reg. revocatoriam. n. 5.* qui etiam dicit, emanasse quandam Extrav. *Martini V.* quæ declaret illam regulam, in quantum dicit, nisi sortita sit effectum, scilicet quando non est secuta possessio. *Chok. ad eand. reg. n. 21.* *Lott. p. 1. q. 29. n. 27.* qui tamen distinguit, ita, ut id admittat in unione, qua sit prioris tituli extinctiva; in simplici verò dismembratione fructuum intactâ substantiâ tituli dicit dicendum contrarium. Limitat etiam responsionem *Glossat. antiq. loc. cit.* nisi steterit per illum, in cujus favorem facta unio, quò minus cepit possessionem; eò quòd v. g. differat capere possessionem, expectando pinguius beneficium; quæ dolus & fraus suffragari non debent. Secus est, si voluisset capere possessionem, & pro ea capiendam fecisset, quòd & in quantum in se fuisset. *Garc. loc. cit. n. 293.*

4. Respondeo quarto: Non tamen requiritur

ut possessio capta sit fructuosa, sive ut fructus uniti beneficii percipiantur, sed ante eorum perceptionem sortita dicitur unio effectum. Castrop. loc. cit. Corrad. cit. n. 30. juncto n. 31. Garc. loc. cit. n. 290. citans Practicab. Rota. de union. in fine. & Decif. Rota in Perusin. benef. 1. April. 1596. in qua resolutum, quod unio facta de Ecclesia, seu beneficio de licentia beneficiarii reservantis sibi fructus, statim sortitur effectum capta possessione ante fructuum perceptionem, ita ut non revocetur per Regulam Cancell. revocatoriam supervenientem durante adhuc reservatione fructuum. Contra Mandol. loc. cit. n. 3. & Rot. in Toletan. benef. 20. Nov. 1592.

5. Respondeo quinto: Num vero sufficiat possessio litigiosa, an requiratur pacifica, non convenit inter AA. Primum affirmat Garc. loc. cit. n. 292. secundum tenet Castrop. loc. cit. ed quod, ut ait, possessio litigiosa vera possessio non fit, nec jus concedat percipiendi fructus: adeoque, dum jus & Regula Cancell. ad hoc ne uniones revocari possint, requirit, ut effectum sortita sint, loquitur de vero effectū.

Quaestio 929. An, & qualiter unio facta presumatur valida?

1. Respondeo primo: Unionis factae validitas in dubium revocari non potest post lapsum temporis immemorialis, quo fuit observata. Tond. qq. benef. p. 3. c. 136. n. 2.

2. Respondeo secundo: Praesumptio unionis resultat à longissima observantia. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 8. Unionem factam ab Episcopo esse de consensu Capituli, etiam dum in unione non enunciat hic consensus, praesumitur ex diuturnitate temporis. Mascard. de probat. concl. 587. n. 4. & concl. 1322. n. 9. cum Decio, Tiracq. & aliis apud Garc. cit. c. 2. n. 178. Et sic intervenisse dictum consensum, aliisque solemnitates, adeoque valide factam esse, ex dicta temporis diuturnitate praesumi, tradit Hojeda de incomp. p. 2. c. 3. n. 9. apud eundem Garc. in fine cit. n. 178.

3. Respondeo tertio: consensum Capituli, etiam in unione non enunciatum, aliisque solemnitates ad unionem, vel actum alium requisitas intervenisse in unione, aliòve actu, adeoque unionem, aliòve actum esse validum, resse praesumitur ex lapsu, non solum centum aut quadraginta annorum, ut Tond. cit. c. 156. n. 9. sed & triginta annorum (non tamen minoris temporis) cum possessione & observantia unionis, alteriùve actus per totum illud tempus continuata. Garc. loc. cit. n. 178. citans praeter Nav. cons. 38. n. 7. de sent. excom. Menoch. de success. resolut. §. 5. n. 38. Cassad. Decif. 3. de procurat. Eman. Sa. v. solemnitas antiquo actu. Felin. in c. Albericus. n. 2. de restit. & in c. illud. de praescrip. n. 6. Alciat. de praesump. Reg. 3. praesumpti. 10. n. 7. Balbum, de praescrip. p. 3. p. 1. g. 10. n. 10. Aymon. de antiq. temp. p. 3. f. 1. a. n. 6. Menoch. de praesump. l. 2. praesump. 75. n. 24. Simoncell. de Decretis. l. 3. tit. 7. n. 34. & alios docentes, quod quando agitur de gravi praescriptio alterius, praesumatur solemnitas non enunciata ex lapsu non minoris temporis, quam triginta annorum, & quos intelligendos ait Garc. cum dicta limitatione, nimirum possessionis, & observantiae continuatae toto illo tempore: traditque idipsum Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 11. dum ait: omnes isti defectus (intellige consensus, aliarumque solemnitarum) remanent sanati à longissima pacifica observantia; si

enim in terminis vera alienationis requirentis necessariò beneplacitum Apostolicum, receptum est, sufficere observantiam tricennem, multò magis intrat praesumptio in hujusmodi minoribus solemnitatibus (intellige) requisitis ad unionem. Stabilitque idipsum pluribus Rota Decif. Garc. d. n. 179. contra Alex. conf. 219. n. 13. & 22. & seq. & alios apud Garc. n. 178. volentes ad talem praesumptionem sufficere tempus longum decem annorum, si concurrat possessio & observantia unionis cum scientia & patientia adversarii. Item contra Aymon. Simoncell. Menoch. l. cit. apud Garc. cit. n. 179. in quantum volunt, etiam sine possessione sufficere illos triginta annos. Item contra Flores de Mena q. 23. n. 94. & 95. apud Garc. n. 186. in quantum docet, solemnitate necessariam etiam enunciata in scriptura, de qua non constat in scriptura separata, vel de qua Tabellio fidem non facit in rebus Minorum, Ecclesiarum, & aliorum, quae sine solemnitate alienari non possunt, non praesumi, etiam si possessio tricennalis, vel quadragenalis sit, nisi possessio reorum sit admodum antiqua, & immemorialis, vel centenaria, aut magis & minus, & dummodo, si non est ultra centum annos, fama tituli, aut alia indicia arbitrio Judicis relinquenda concurrant, Neque constituendam esse differentiam (quam tamen communiter constituunt DD. alii) inter titulum & solemnitatem necessariam & essentialem praesumendam; sed ad illam praesumendam non minorem probationem, aut minores conjecturas, quam ad praesumptionem tituli requirit.

4. Limitat tamen etiam responsionem ipsa Garc. n. 188. ita ut praesumptioni dictae locus non sit, ubi ex instrumento apparet contrarium, nempe non intervenisse solemnitatem in unione active alio alias requisitam: pro quo citat Aymon. loc. cit. limit. 7. n. 27. Surd. de aliment. tit. 8. privileg. 22. n. 10. Mieres de Majorat. p. 4. q. 20. n. 28. Item Decisiones aliquot Rota, in quibus resolutum, quod, dum ex instrumento constat, solemnitates non esse servatas, cetera praesumptio, quae alias ex lapsu temporis omni potuisset, ut Paul. conf. 81. l. 2. Alex. conf. 1. l. 4. Gabriel concl. 1. de praesump. n. 57. Et juxta haec intelligendum illud, quod post quodcumque temporis spatium de nullitate unionis opponi possit, nempe ut locum habeat, si ex inspectione actorum contaret consensum, aut interesse habentium in ea non intervenisse, vel alia requisita in ea deficere. Tond. loc. cit. n. 7.

Quaestio 930. An, & quanto tempore praescribatur unio?

1. Respondeo primo: Possit praescribi. Garc. p. 12. c. 2. n. 231. citans Per. de Perus. de union. c. 4. n. 31. & 32. contra Holtien. in c. quoniam, de vita & honest. Clericor. apud Garc. n. 230. dicentem, nulla temporis diuturnitate induci unionem. Item contra Boer. Decif. 345. n. 6. & Cassanz. apud Garc. ibidem docentes, solum tempus quadraginta annorum sufficere ad praesumptivè probandam unionem. Supponuntque id ceteri fere AA. dum quaerunt, quanto tempore praescribatur. Hinc

2. Respondeo secundo: In praescribenda unione requiritur vel quadragenaria (intellige effectiva) & observantia unionis, seu possessio, quae beneficium tale sine collatione tanquam unitum possessum fuit) cum titulo, intellige, ut etiam sufficiat coloratus, seu putativus, dans causam praescribendi, ut Garc. cit. n. 231. & ex eo Tond. loco

paulo post citando n. 10. & 11. citans etiam pro hoc Boerium Decis. 345. n. 5. & Rotam decis. 223. n. 5. in fine. p. 1. recent. ubi hoc ipsum tradit Caid. de Luca ad Trid. d. 8. n. 31. hisce expressis: Si ad sit unionis titulus explicitus, qui de stricta juris censura invalidus, & alius inefficax dici mereatur, quadragenaria vero, vel major pacifica observantia accedat, tunc id sufficit, nisi titulus adeo infectus sit, ut malam fidem positivam ita inducat, ut prescriptionem impediatur. Item Lott. l. 1. q. 28. n. 105. Vel sine titulo immemorialis (intellige, cum aliis requisitis ad prescriptionem à Gl. in c. 1. de prescrip. in 6. ut Garc. n. 238.) ita tenent Lott. loc. cit. ubi: ob magnam juris resistenciam circumscripto titulo vero, ac patente (hoc est, prescribendo à titulo vero) necessaria est, vel immemorialis, vel quadragenaria cum titulo putativo. Garc. cit. n. 238. sic resolutum inquis à Rota in Aquitanens. benef. 29. April. 1602. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 4. n. 3. Fond. qq. benef. p. 1. c. 156. n. 10. citans Mascard. de probat. concl. 1418. n. 11. Chok. ad reg. 21. de unionib. ubi: sufficit allegare ejusmodi prescriptionem unionis (nempe quod Ecclesia, seu beneficium tanquam unitum possessum fuerit à tempore, cujus in contrarium non existat memoria) absque alia tituli probatione; aliis in prescriptione non immemoriali, seu quadragenaria titulus aptus ad prescribendum allegandus est, ut Farinac. de noviss. Rota Decisionib. decis. 58. n. 1. p. 1. Et de hac quadragenaria, nempe cum titulo, intelligendus est Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 12. ubi ait: Unio, qua in jure odibilis reputatur, prescribitur, seu firmatur per observantiam quadragenariam. Item de benef. d. 48. n. 14. ubi ait, quod unio prescribatur per quadragenariam, pacificam possessionem absque alia justificatione, citatque pro hoc Seraph. decis. 1432. n. 4. Buratt. decis. 734. n. 6. & Rotam decis. 433. n. 6. & 7. p. 9. recent. Plura de hoc puncto post, ubi de probatione unionis.

3. Limitat hanc responsonem Garc. n. 239. ut procedere tantum videatur in unione accessoria & extinctiva tituli: secus in unione aequè principaliter facta, in qua quodlibet beneficium manet in suo statu, ac retinet nomen ac jura sua, & solum agitur, ut unus Rector sit utriusque, & sic non ita resistit jus, uti in unione accessoria: unde in ea unione aequè principali prescribenda non sit necessaria immemorialis, aut quadragenaria cum titulo; sed sufficiat quadragenaria sine titulo, cum bona fide tamen; & sic ait, videri velle Rotam, in Tirafon. juris presentandi. 16. Martii, & 16. Octob. 1594. quam recitat.

Quaestio 931. An unio facta praesumatur, an vero necesse habeat probari?

Respondeo: Unio in dubio facta non praesumitur, sed factam esse, probari debet ab eo, qui eam factam asserit; cum unire sit quid facti & odiosum. Card. de Luca de benef. d. 49. n. 13. & de Paroch. d. 12. n. 5. & d. 37. n. 42. (ubi etiam, quod nisi probetur unio, Ordinarius habet fundatam intentionem conferendi illud beneficium, vel etiam indicendi concursum, dum, quod unitum praetenditur, est Parochiale) & ad Trid. d. 8. n. 28. (ubi etiam, quod alius, qui dicit, habet intentionem fundatam. quod beneficium, cujus unio negatur, stet de per se independentem) Barb. juris Eccl. l. 3. c. 16. n. 60. Ventrigl. To. 2. annot. 8. §. 2. n. 35. citans Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. unio. §. 8. Mascard. de probat. concl. 1411. per tot. Castrop. loc. cit.

§. 4. n. 3. Garc. p. 12. c. 2. n. 224. citans Mandos. ad reg. 12. Cancell. q. 7. Menoch. l. 6. pro amp. c. 6. n. 1. qui tamen huc fundamento, ut ait Garc. n. 225. id ipsum limitat, ut non procedat, quando asseritur facta unio duarum Ecclesiarum, de quarum paupertate & inopia apparet; eò quod tunc unio facta praesumatur, neque Menochio adstipuletur Felin. conf. 2. n. 23. quem pro se citat Menoch. is namque ibi solum dicit, quod in eo casu sit conjectura facta unionis; non verò dicit, quod ex ea sola praesumatur unio. Garc. n. 225.

Quaestio 932. Qualiter probanda unio facta?

Respondeo primò in genere: Debere plenè ac concludenter probari. Card. de Luca de benef. d. 49. n. 13. Illud autem potissimum pro efformanda probatione, maximè ex adminiculis, aliisque facti qualitatibus per judicem pensandis in consideratione habendum, de qua unionis specie probanda agatur; ubi enim agitur de aequè principali, seu de ea, quae sociativa, vel coequaliter dicitur; cum istae sint species magis favorabiles, vel minus praediciales, leviores probationes admittunt; secus ubi agitur de unione accessoria & subjectiva, quae absolutè odiosa censetur. Card. de Luca ad Trid. d. 8. n. 30. Sic etiam, dum non agitur principaliter de canonizanda unione, seu ad effectum collationis, & pro formando statu Ecclesiae, sed incidenter ad alium effectum, v. g. negativum non tollendi unionem, vel ad effectum potius favorabilem interpretandi possessionem, in qua quis reperitur, minores probationes sufficiunt. Card. de Luca de decimis, d. 11. n. 7. juncto n. 8. Garc. p. 12. c. 2. n. 280.

2. Respondeo secundò: Probari primò unionem legitimè & concludenter per ipsum instrumentum seu literas unionis. Castrop. cit. §. 4. n. 3. Garc. loc. cit. n. 226. quin & ad probandam unionem necessariò requiri has literas, tenent Aymon. conf. 258. n. 10. & 11. Mascard. de prob. concl. 187. n. 3. Zerol. in pr. p. 1. v. unio. §. 8. apud Garc. loc. cit. Et sic requiri scripturam, utpote sine qua fieri nequit unio, decidisse Rotam ex Aymone in Theanens. benef. 20. Maij, 1587. ait Garc. n. 227. Ita etiam, ut testes non sufficiant, ut Rota decis. 557. n. 4. p. 3. ff. vers. quod tamen negat cum Caccialup. 4. 7. alibi, ut patebit ex sequent. Nam ubi haec scriptura, seu instrumentum unionis non comparet, puta, quia deperditum.

3. Respondeo tertio: Probari in casu deperditarum illarum literarum posse unionem per testes, qui dictam scripturam viderint. Castrop. loc. cit.

4. Respondeo quarto: Probari potest secundò unio per alia instrumenta antiqua, seu per enunciativas antiquorum instrumentorum & privilegiorum, in quibus facta unio, seu talia beneficia ut unita astruuntur. Castrop. loc. cit. Chok. ad reg. 21. Cancell. de unionib. n. 38. Garc. loc. cit. n. 240. citans Mascard. de prob. concl. 1418. n. 12. Caputaq. decis. 144. n. 2. & decis. 347. n. 2. p. 3. Lott. l. 1. q. 28. n. 106. ubi: negari nequit, ex enunciativis antiquissimis, id est super centum annos, unionem ipsam sufficienter probari, citat pro hoc Put. decis. 204. n. 1. l. 2. (quem ait loqui de enunciativa etiam supra 90. annos tantum) & resolutum dicit à Rota in Barcinon. Vicaria. 9. Feb. 1624. Habent enim tales enunciativae plurimum instrumentorum vim fema. Chok. loc. cit. Lott. l. 1. n. 108. citans Decis. Rota 163. n. 2. & 472. n. 2. & 541. n. 1. p. 1. recent. Garc. n. 249. citans Menoch.

conf. 191. n. 79. l. 2. Aymon. de antiq. temp. p. 1. sect. ampliat. n. 14. Bald. Salicet. Paul. in l. cum aliquis. c. de iure deliberandi. fama autem in antiquis bene & plene probat. Garc. n. 250. & ex eo Chok. loc. cit. Lott. cit. n. 108. & apud hunc, etiam in terminis unionis Verall. decis. 344. n. 2. & 3. p. 3. Rota in Barcinon. Vicar. 2. Octob. 1624. Idque etiam agatur de gravi prauidicio. Garc. cit. n. 250. citans Felin. in c. veniens. de testib. n. 16. & Decium n. 20. & 21. Aiciat. de presump. reg. 2. presump. 3. Lambert. de iurep. p. 2. l. 2. q. 10. a. 4. n. 13. Mascard. concl. 105. n. 1. & 753. n. 7. Farinac. in pr. crimin. p. 1. q. 47. n. 106. & sequent. & plurimos alios, quos sequitur Chok. l. 6. modo tamen sit uniformis & solida. Garc. n. 251. ex Menoch. conf. 191. n. 86. & constans & illa sine varietate & contrarietate. Garc. ibid. ex Jo. Garcia. de nobilitate. gl. 18. §. 1. n. 13. Quin & dicta enunciativa possunt iustificare immemorialem. Lott. cit. n. 108. in fine. citans Verall. decis. 347. n. 2. p. 3. Ut autem dicatur antiquum in hac materia probationis, & in praesente proposito, secundum communem, magisque receptam requiruntur centum anni. Lott. loc. cit. n. 108. ad initium. Castrop. loc. cit. Garc. n. 265. citans Alex. conf. 89. n. 5. Jalon. in l. cum aliquis. c. de iure deliberandi. Decium in el. 1. de appellat. n. 7. Guttier. conf. 1. n. 5. Farinac. p. 1. q. 47. n. 112. & 117. Et quamvis idem Garc. n. 266. dicat, sustineri posse, quod tenent Put. decis. 209. l. 3. & Mascard. concl. 1418. n. 12. nempe tempus 99. annorum sufficere pro antiquitate instrumentorum, etiam in terminis probandae unionis; cum in tanto tempore unus annus plus vel minus imponit parum. Intelligendumque hoc ipsum iuxta Rotam de antiquitate instrumentorum; de testibus enim dicitur antiquum, quod excedit annos 60. Garc. n. 264. citans pro hoc Rotam in Faventin. praesent. Dotis. 5. Jun. 1560. Addit quoque Garc. n. 267. tam in testibus, quam instrumentis; cum ambigitur, an sint de antiquo, detrahendum esse tempus litis, seu quo capit contradici. Citat pro hoc Put. decis. 449. n. 2. l. 1. & varios Rota Decisiones. De cetero

5. Extenditur responsio hac, ut procedat, etiam si huiusmodi enunciativa non essent recepta in individuo super unione, sed solum virtualiter; siue etiam si unio non expressit & clare, sed tantum virtualiter enunciaretur. Lott. loc. cit. n. 109. citans Rotam decis. 626. n. 2. p. 1. recent. Garc. cit. c. 12. n. 256. citans Rotam in Albanens. plebis. 8. April. 1598. Econtra

6. Limitanda primo, quod dicta enunciativa antiquorum instrumentorum non probent unionem; nisi habeant originem a diversis personis. Garc. loc. cit. n. 254. citans Felin. in c. cum causam. de probat. n. 2. Mascard. concl. 622. n. 18. Achill. decis. 8. de iurep. &c. & Rotam in Mediolan. jurisp. de anno 1589. Sufficiunt autem, & requiruntur ad minimum duo instrumenta. Castrop. loc. cit. Garc. n. 259. citans Mascard. ubi ante. Put. cit. decis. 209. l. 2. Aymon. Felin. &c. & Rotam in Feltrina. benef. 18. Decemb. 1587. ed quod, ut Castrop. hac antiqua instrumenta loco testium deponentium de immemoriali succedunt.

7. Limitanda secundo; ut dicta enunciativa sint a personis non suspectis; siquidem enunciativa plurium instrumentorum antiquorum non habent vim publicae vocis & fama, si videntur emanasse a personis suspectis. Garc. nu. 257. & 258. citans Achill. ubi ante. Caputaq. decis. 337. P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

p. 3. & Rotam in Savina & Tarvis. plebis. 16. Decemb. 1588. Sic etiam non probaturas enunciativas, si processissent ab Episcopo tantum, cui non est credendum circa factas ab eo uniones, tradit Lott. cit. nu. 108. citans Alex. conf. 70. nu. 10. l. 3. Sic Card. de Luca de Paroch. d. 12. nu. 9. & 10. ait, solas enunciativas ipsius partis interessatae, seu praetendentis unionem, non esse habendas in consideratione. Et sic scripturas desumptas ex proprio Archivo monasterii v. g. contententis beneficium sibi unitum, non probare unionem, ut in terminis unionis bene firmetur in Vicentin. Paroch. 20. Jun. 1650.

8. Limitanda tertio, ut unio ex enunciativis instrumentorum antiquorum probari non possit, nisi concurrat longissima quasi possessio ipsius unionis. Chok. ad reg. 21. Cancell. de union. n. 38. Garc. loc. cit. n. 269. qui etiam n. 270. ait, huc facere, quod tradit Aymon. conf. 276. n. 32. & alii plurimi ibidem a se citati: nempe quod, licet alias in antiquis probationes leviores, seu praesumptivae, & conjecturales admittantur, hoc tamen locum habeat contra possessionem, contra quem actor debet plenissime probare, non obstante temporis antiquitate. Rejicit tamen Garc. n. 271. quod cum Aymon. de antiq. temp. p. 1. sect. viso in hac. l. n. 45. & sect. ult. n. 33. tenent Menoch. de arbit. l. 2. cas. 115. n. 4. Mascard. concl. 103. n. 17. Felin. in c. veniens. n. 16. & alii plures ibidem ab eo citati: sufficere nempe probationes leviores per indicia, conjecturas, vel famam in antiquis, etiam contra possessorem, qui nondum praescripsit: aitque Garc. id solum procedere, dum praesens status & possessio illius, contra quem agitur, non repugnant illis iudiciis & conjecturis, seu intentioni agentis; vel quando ageretur de recuperanda re amissa, de qua amissa alias constaret.

9. Respondeo quarto: Probari unionem ex diuturnitate temporis. Garc. cit. c. 2. n. 229. citans Felin. in c. ex parte. n. 2. de testibus. & in c. causam que. de prescrip. n. 3. Tiraq. de prescrip. gl. 4. vers. 20. Menoch. presump. 80. n. 3. & 4. &c. Requiritur autem ad probandam unionem tempus immemorabile, vel quadragenaria cum titulo putativo. Castrop. loc. cit. ubi ait, probari unionem, si testes deponant de immemoriali, vel quadragenaria cum titulo. Garc. n. 251. citans quamplurimos, uti & n. 255. citans pro hoc claram decis. Rota in una Caputaquens. unionis. de mense Novemb. 1593. inter virtutes enim & operationes immemorialis illa est praecipua, quod ejus vigore allegari possit quicumque titulus de mundo melior privilegii Apostolici, vel contractus, &c. Card. de Luca de benef. d. 49. n. 14. ubi etiam, quod ex essentialibus requisitis immemorialis illud sit praecipuum, quod non doceatur de initio, quia eo posito, exclusa maneret immemorialis, ut Burrat. in addend. decis. 551. n. 1. & late decis. 101. p. 10. recent. n. 8. In probanda autem dicta immemoriali debet probari, quod beneficium semper possessum tanquam unitum. Garc. n. 232. citans Jo. And. in reg. qui contra. in 6. Et probationem quadragenaria cum titulo debere esse de visu, ait Garc. loc. cit. ex Put. decis. 209. n. 3. nec alleganti unionem esse factam, sufficere ad eam probandam probare possessionem 40. annorum cum fama tituli, tenet Garc. n. 244. contra Felin. conf. 2. an. 16. Rebuff. in pr. cit. de union. n. 35. Hojed. de incomp. p. 2. c. 3. n. 14. & alios ab eo citatos,

Pp

ad quos

ad quos accedit Card. de Luca *de benef.* d. 49. n. 12. ubi, quod probetur unio concludenter per pacificam quadragenariam cum fama tituli, ex deductis apud Ottoboni *decis.* 179. n. 20. & late in *Bonon. Paroch.* 24. April. 1651. quorum doctrinam Garcias dicit esse contra textum c. 1. *de prescrip.* in 6. & licet hanc eorum doctrinam secuta sit Rota in *Alexand. S. Stephani* 2. Maij & 20. Jun. 1597. revocatas tamen ab ea esse postmodum in eadem causa 15. Februar. 1599. dictas resolutiones, ait *Garc. n. 246. & 247.* Et quamvis ea vera esset, ait tamen *Garc. cit. n. 245. in fine*, eam non procedere, ubi jus commune præscribenti resisteret, uti fit in proposito unionis, utpote odiosa.

10. Respondeo quintò: Ex confessione partis adversa non probatur unio, non secus ac ex ea probari nequit titulus beneficii, aut juspatronatus, ita ut ille, aut illud adjudicari alicui possit. *Castrop. loc. cit. Garc. p. 12. c. 2. n. 274.* contra *Caputaq. decis.* 244. n. 3. & 4. p. 3. *Mascard. conclus.* 14. d. n. 15. & c. apud *Garc. n. 273.* Nisi tamen ea confessio aliis conjecturis & adminiculis coadjuvaretur. *Garc. n. 276. Castrop. loc. cit.* Sed nec tunc quidem, seu concurrentibus cum confessione partis adversæ adminiculis & conjecturis adhuc probari posse unionem, si agatur ad illius Canonizationem, seu ad declarandum, beneficium esse unitum; sed tunc probandam vel per instrumentum, seu literas ipsius unionis, vel per dictas enunciativas antiquorum instrumentorum, vel immemoriam, aut quadragenariam cum titulo; secus, si non agatur ad illius Canonizationem, non secus, ac dicitur de jurepatronatus, ait *Garc. n. 280.* De cetero tamen hanc confessionem, etiam solam, actoris prætendentis beneficium tanquam non unitum, sufficere ad imponendum eidem perpetuum silentium ad non impugnandam amplius unionem tradit *Castrop. loc. cit. & Garc. cit. n. 280. citans Aymon conf. 93. n. 5. Rotam decis. 44. de testib. in antiq.*

Questio 933. An, & qualiter sufficiant probationes adminiculate ad probandam unionem?

1. Respondet ad primum Card. de Luca *de Paroch. d. 12. n. 17.* sæpe à Rota firmatum; eas ad id sufficere, & ad *Trident. d. 8. n. 28.* ubi ait: ad probandam unionem adminiculate etiam præsumptiva, & adminiculate probatio, sed ea est difficilis.

2. Respondet quoque ad secundum *cit. n. 28.* quòd hæc adminiculate probationes sint difficiles; eò quòd adminiculis & argumenta debeant esse univoca, non autem æquivoca, & referibilia ad juspatronatus, vel subjectionem, aut censuacionem. Ait etiam *cit. d. 12. de Paroch. cit. n. 12.* quòd in hujusmodi probationibus adminiculatis certa & determinata regula constitui non possit super singulorum adminiculatorum, vel conjecturarum pondere & efficacia; eò quòd, ut habet *ibid. & n. 18.* in uno casu aliqua conjectura seu præsumptiones sufficiant, eadem tamen, aut etiam majores in alio casu sint insufficientes; quia sic unius, vel respectivè alterius facti qualitas exigat: ideoque eadem individuales conjectura, & præsumptiones modò approbata, modò reprobata habeantur (intellige, in tribunalibus, etiam summis ac iisdem, ut Rota) idque cirra repugnantiam & contradictionem, seu mutabilitatem, ut vulgus credit, cum justitia ac fundamento pro casuum di-

versa qualitate. Dum autem hujusmodi adminicula concurrunt cum observantia ac ultimo statu, nimirum provisionis & administrationis talis beneficii, de ejus unione dubitatur, dum v. g. illud non ut vacans collatum fuit, vel etiam in eo ab illo, cujus beneficio unitum prætenditur, constitutus Vicarius, &c. ea, etsi alias levia magnum pondus habent. *Card. de Luca loc. cit. n. 13.* Magni quoque facienda & ponderanda esse adminicula in hac materia unionis probanda, vel excludenda, quando illa deducuntur ex actibus recentibus, & post Concilium Trid. & Constitutionem Pianam, & sic ab anno 1574, secus, si concernant tempus antecedens, utpote quò plures irrepsissent in hac materia abusus, usurpationes, & malè gesta, quæ dictum Concilium sustulit, ait idem *Card. de Luca loc. cit. n. 15.* Pòrò adminiculatorum in hac materia unionis æquivocorum, adeoque nullam probationem constituentium (intellige se solis) plura refert *Card. de Luca cit. d. 12. n. 6. v. g.* quòd Ecclesia, cujus unio controvertitur, sit constituta in castro aliquo, quòd una cum toto territorio spectat ad monasterium aliquod unionem hanc prætendens: quòd ipsum ratione temporalis jurisdictionis referri posse, ait, ad juspatronatus potius, quam ad unionem. Quòd Abbas pro tempore illius Monasterii actus plures jurisdictionales in tali Ecclesia exercuisset in Rectores, & Clericos illius; quos ipsos actus jurisdictionales ad juspatronatus quoque, vel aliam prærogativam referri posse, ait *Card. de Luca n. 11.* Quòd plures adint scripturæ antiquæ in Monasterii illius Archivo, enunciantes, quòd dicta Ecclesia recta per Presbyteros sæculares ad nurum Abbatibus amovibiles: ad quò dicit idem *Card. n. 10.* Archivium proprium non probare ad proprium favorem. Quòd Abbates pro tempore providerent de tali Ecclesia, dum ea Parochialis est, sine concursu constituendo Vicarium, quòd tamen ultimum majoris ponderis videtur; ait enim idem *Card. ad Trid. d. 8. n. 32.* inter unionis effectus ille præcipuus est circa modum providendi Ecclesiam unitam; præsertim si illi animarum cura incumbat, uti & illud pertinentiæ universitatis honorum ac jurium Ecclesie talis, præsertim Parochialis, ut est jus percipiendi decimas; de qua pertinentia ait *Card. de Luca de Paroch. d. 10. nu. 6.* quòd ea principaliter inspicitur ad dignoscendam factam unionem; secus est de perceptione solummodò aliorum emolumentorum ex dicta Ecclesia, utpote sapiente solum patronalem quandam præminentiam, seu quandam patronalem præstationem in recognitionem protectionis, vel alicujus domini, vel ad pensuionem, aut censum perpetuum, ut idem *Card. cit. n. 6.* quamvis tamen etiam stare simul possint, ut Ecclesia sit unita, & quòd decima, aliæque jura sint Vicarij & Ecclesie principali, seu Monasterio ratione curæ habitualis solvatur solum aliqua, etiam modica præstatio ex fructibus. *Card. de Luca de Decimis. d. 11. n. 7.* Vide de iustis præsumptionibus alibi dicta, ubi de unione

Parochialis, ubi dicitur quòd si quis in unione

PARA-